

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A politikai helyzet.

A királyi eskü.

Bécs, jan. 2. A Vaterland szerint a király arra a föltevésre, hogy Magyarországgal szemben kapitulálni fog, kijelentette: — Mindent előbb, csak ezt nem. Én mindig megtartottam eskümet és meg is tartom. De ha lehetlenné teszik nekem azt, hogy megtartsam, akkor ezért nem én vagyok a felelős.

Szívák és a függetlenségiek.

Budapest, jan. 2. A függetlenségi párt egy részében kínos feltűnést és elégedetlenséget keltett, hogy Fusth Gyula képviselőházi elnököt újév alkalmából az egyesült ellenzék nevében Szivák Imre üdvözölte. Szivák e szereplését azért kifogásolják, mert november 12-án Perczel Dezső támogatói közé tartozott.

Ujabb békeakció híre.

Budapest, jan. 2. Ellenzéki körökben azt a szenzációt keltő hírt portálták, hogy a legujabb békeakció szálai Wekerle Sándor kezében összpontosulnak és hogy Wekerle már tárgyal is Fejérváry Géza báró miniszterelnökkel, Apponyi Albert gróffal és Kossuth Ferenczcel.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Künn az élet! . . .

— A Tengerpart eredeti tárczája. —

Írta: Nagyenyedi Szabó Béla.

A rigó éles fütytyel felelt a párjának. A kis patak csendesen, lassan és csörgedezve folydogált a vén, korhadt fűzfák alatt. A réten pedig halomszámra nyitak a különböző színű vadvirágok. A haragospiros pipacs versenyzett az üde, kék mezei nefelejcsével; hogy melyiköknek jusson több napfény, több élet . . .

Az ódon klastrom kis, de erős szavú harangja messzire hallható hangon szólott, s csendületére elült a zaj és a kicsiny virágok oda fordították fejcskájukat; ahol nincs élet, nincs szerelem, csak önként elvállalt nehéz kötelesség, csak ájtatos ima, a zsolozsma honol . . .

Czecczilia nővér, az új novicia; fáradtan, szomorúan lépdelt egy már idősebb testvér, Emerencia mellett. A kápolnába mentek májusi ájtatosságra.

A kis harang zugott-bugott tovább és megnyitak a nehéz tölgyfaajtók s párosával jöttek elő az apácák.

Czecczilia nehezen vonszolta fáradt, kimerült tagjait. A friss tavaszi szellő belopódzott a zárda hideg falai közé és elbágyasztotta a fiatal apácát. Az olvasó nagy, masszív

Ezzel a hireszteléssel szemben Kossuth Ferencz ma délután egy újságíró előtt a leghatározottabban kijelentette, hogy Wekerle Sándorral ily irányban nem tárgyalt és Wekerle nem is látogatta őt meg.

Apponyi üdvözlése.

Budapest, január 2. A főváros második kerületének függetlenségi választópolgárai táviratilag üdvözölték Apponyi Albert gróftot az újév alkalmából. Apponyi gróf szintén táviratban válaszolt, melyben köszönetet mondván az üdvözlésért, elvtársainak kitartást és az országos diadal örömét kívánja.

Félholtra vert főispán.

Debreczen, jan. 2. Kovács Gusztáv volt pénzügyigazgató, akit a király csak a minap nevezett ki Hajdu vármegye és Debreczen város főispánjává, a ma esti 6 órai gyorsvonattal titokban akart ide érkezni. Jövedele azonban valahogy kitudódott, minek következtében több ezer főnyi tömeg vonult ki a vasuti állomásra, hogy a főispán ellen tüntessen.

Mikor a gyorsvonat megérkezett, a vasuti tiszt jelentette a főispánnak, hogy nagy számú tüntető közönség áll a vasuti állomás előtt.

Kovács Gusztáv erre szemébe huzta kalapját, feltúrte kabátja gallérját és titkárja kíséretében kerülőutakon észrevétle-

fakeresztje csörgött-zörgött, ahogy lassan lépdelt, de meglátva a főnököt, — Czecczilia összeszedte magát; kiegyenesedett s léptei ruganyosak, katonásak lettek.

Felcsendült a kórus, az apácák leborultak a jéghideg kőre és elvették az olvasókat . . .

A kápolna nyitott ablakán beszűrődött a zárdá kertjéből az orgona és a jácmin összevegyült, erős, átható, vágyakat érlelő illata . . .

Lilly — vagyis ma már Czecczilia kedvestestvér arcát olyan forrónak érezte, Mintha szívéből a vér mind a fejébe szállt volna. Erei a homloka tájékán vadul lüktettek. Éjeli álma nem hagyta nyugton, megint ő volt eszében, aki cserbenhagyta, elárulta; de akire még most is szerelemmel gondolt.

A tavasz langy fuvallma Czeccziliában feltámasztotta az eltemetettnek vélt szerelmet. Pedig rá most már csak kötelességek, vezeklések vártak. De mindhiába: lázongó szívének az apáca nem tudott parancsolni . . .

Az ájtatosság véget ért, az apácák viszaigyekeztek celláikba.

Czecczilia beszélni kezdett Emerenciahoz, halkán, óvatosan, vigyázva, nehogy mások meghallják, de elfojtott hangjának volt ereje, tüze, amit még az életből hozott magával. Az ő társalgásuk nem illett a komor zárdába, mert profán, nagyon világias dolgokról szóltak.

— Tudod, akkor, mikor még a boldog, irigylet Lilly voltam és ő, akit már szívében

lát kocsiba szállt. A tömeg azonban felismerte a főispáni titkárt, mire rárohant a kocsira, kihurcolta a főispánt a kocsiból és a szó szoros értelmében véresre verte. A főispán orrán-száján patakzott a vér, kért, könyörgött, rimánkodott, hogy ne bántsák. Összetett kezekkel igérte, hogy lemond a főispánságról, csak engedjék békében. De a feldühödött tömeg nem kegyelmezett neki.

Fellökték egy előre elkészített halottaskocsira és megindultak vele a megyeháza felé. Valahányszor a kocsiról le akart szállani, mindig visszalökték. Eközben a kocsi egyik oldalából kiálló szög a főispán orrát felhasította. A tömeg bottal, ököllel, folytonos ordítás, átok és szidalom közben egyre verte a főispánt. Így értek a vármegyháza elé, ahol már mintegy huszezer főre szaporodott a tömeg. Ott a bosszuállás műve újra kezdődött. Aki csak a kocsihoz ért, ütötte-verte a főispánt, aki végre eszméletét vesztette.

Mint hogy a főispán titokban akart a városba jönni, se rendőrség, se katonaság nem volt kéznél. A nagy zenebonára azonban kivonult a rendőrség és nagynehezen sikerült a főispánt a takarékpénztári épületbe bevinni. Az épület kapuját rögtön becsukták, de a tömeg erre megrohanta a takarékpénz-

régén eltemettem; ott ült mellettem a zongoránál, valami divatos keringőt játszottam: az alkony lassu szárnyakon ereszkedett alá, ő megfogta kezem és elsuttogta vallomását . . . Tavasz volt akkor is, az elmúlt tavasz. Szívem csordultig volt a boldogságtól . . . Csak még egy pár nap hiányzott az esküvőtől . . . De az apa időközben agyonlőtte magát . . . tönkre jutottunk s szerte foszlott a szép álom. . . . Hozományom nem volt . . . s ő ott hagyott a faképnél! . . .

Czecczilia elhallgatott egy pillanatra s aztán folytatta:

— Milyen más tavasz is volt a tavalyi! . . . Sebbebbek voltak a virágok, az illatjuk is erősebb . . . és ő szeretett . . . vagy legalább is mutatta . . .

— Lásd, nekem nem volt tavaszom! . . . — szakította félbe Emerencia. Én soh'sem szerettem . . . s engem se szeretett senki . . . Mint nagyon szegény és csunya leány kerültem ide, könyörületből vettek fel. Nem tudom mi az a szerelem! . . . Pedig, azt mondják, — nagyon halkán, kipirult arczczal sugta, — hogy jó szeretni . . . s látszott rajta, hogy óriási megerőtletésébe került az utolsó szavakat kimondania . . .

— Igen, ugy van! — helyeselte lelkesülten Czecczilia.

Idősebb apácák haladtak el mellettük. fejüket lecsüggesztve, gondolataikba mélyen elmerülve, szinte semmire sem figyelve.

— Szegény, mindenkitől elhagyatott leány

tár épületét és összes ablakait be-
szuza.

Ekkor már katonaság vonult ki
és szuronysegenve verte szét a tö-
meget, miközben többen megsebe-
sültek.

Az eszméletlenül fekvő főispánhoz
hivott orvosok konstatálták, hogy fején
több helyen súlyosan megsebesült és
kenének több ujja eltörött.

A városban óriási az izgatottság. Az
utczákon katonaság czirkál.

Laszberg — Pest vármegye főispánja.

Budapest, jan. 2. Pest vármegye
székházában elterjedt hírek szerint Lasz-
berg Rezső grófot, akit tudvalevőleg Pest
vármegyébe főispánhelyettesnek neveztek
ki, legközelebb ki fogják nevezni Pest
vármegye főispánjává. Laszberg gróf kar-
hatalommal fogja megkísérelni a hivatalos
eskü letételét, amely aktusnál Gajary
Géza országgyűlési képviselő, a haladó-
párt tagja fog neki segédkezni.

Beniczky alispán felfüg- gesztése.

Budapest, jan. 2. Hír szerint Be-
niczky Lajost, Pest vármegye alispánját,
még e héten felfüggesztik álmásától.

A póttartalékosok család- jainak.

Budapest, január 2. Holló Lajos
országgyűlési képviselő 500 koronát ado-
mányozott a félegyhazai póttartalékosok
családjainak segélyezésére. Holló tudva-
levőleg Félegyháza városát képviseli az
országgyűlésen.

Öngyilkos plébános.

Székesfejérvár, jan. 2. Horváth
Sándor szentgyörgyi római katolikus
plébános ma idegbaj következtében agyon-
lőtte magát.

voltam; az árvaházban nevelődtem s már ott
megfogadtam, hogyha kikerülök onnan —
apácza leszek . . . Férfi még sohase érintette
ajkamat . . . de azért néha, olykor, ilyenkor
tavasz táján, mikor rügyeznek a fák, virág
nyílik, olyan különös érzés fog el. Multkor is,
egy toprongyos kuldussasszony jött a zárdába
kéregetni, karján szurtos kis gyerekekkel és hidd
el, hogy úgy irigyeltem azt a szegény asszonyt,
mert van kit szeretnie . . .

— Neked könnyű, te még nem tudod,
hogy mi az, szeretni?! De én, aki oly közel
állottam a boldogsághoz, én tudom, hogy mit
vesztettem el.

— De te legalább egy ideig boldog vol-
tál, egy ideig szerettél . . . és szerettettel . . .
Mi ahhoz képest az én sivár életem? . . .

És Emerencia ritkás pilláin ott rezgett a
könny; a fájdalom, a bánat néma és biztos
jele.

— Oly hideg itt minden: a falak, a cze-
lák . . . olyan komor minden, mintha a teme-
tőben volnék, — beszélt Czeczilia.

— Ne káromoly, ne zúgolódj! Hisz majd
kárpótolva leszünk a tulvilágon! imádkoz-
zunk! . . . ez a mi hivatásunk — szólt a má-
sik és keresztet vetett.

Czeczilia követte példáját.

Megcsendült újból a kis harang. „Ave
Mária”-ra harangoztak s az apácák imádkoz-
tak buzgón, megkönnyebbülést keresve. És

Nagy katonai botrány Ang- liában.

London, jan. 2. Itt óriási katonai
botrány pattant ki. Három tábornokot
letartóztattak és egy külföldre szökött.
Hír szerint nagy sikkasztásról van szó. A
hadügyminiszter elrendelte a legnagyobb
nyilvánosság mellett a legszigorubb vizs-
gálatot.

Csalás amerikai bankjegyekkel.

Bécs, jan. 2. Az itteni rendőrség
ma letartóztatott egy Grünfeld nevű, bu-
karesti születésű 22 éves fiatalembert, aki
forgalomból kivont amerikai 50 dolláro-
sokkal számos embert megkárosított. Grün-
feld beismerte, hogy a forgalomból ki-
vont bankjegyek Georgescu Mihály nevű
földijétől erednek, aki mint zálogháztulaj-
donos Bukarestben tönkrement és azután
kivándorolt Amerikába. Ott Georgescut
egy izben egy ilyen forgalomból kivont
bankjeggyel megcsalták, ami őt arra a
gondolatra vitte, hogy e bankjegyekkel csa-
lárd módon üzérkedjék. Nagymennyiségű
bankjegyet vásárolt össze, tíz darabját
1—1 centért, s azokkal Európába hajózott.
Első kísérleteit Fiumében ejtette meg, majd
Győrött és Bécsben folytatta Grünfelddel
együtt a bankjegyek beváltását. Bécsben
különösen azzal tűnt fel a két szélhámos,
hogy nagyon sok ékszerrel vásárolt össze.

Árviz.

Nagyvárad, jan. 2. A magyarcse-
kei havasokban a hóolvadás következté-
ben a víz több községet elöntött. Külö-
nösen Hollód községben okozott az ár
nagy pusztítást. A község teljesen víz
alatt áll. Kilencz ember egy malomba
szorult, de csónakon sikerült megmenteni
őket.

ugylátszott, hogy a torró, ájtatos ima meg is
hozta azt számukra.

. . . Künn a réten egy magas, karcsu,
szalmakalapos, bohó fiu és egy szőke molett
leány tarkaszárnyu pillangot kergettek. A
gyorsröptű, fürgé lepke virágról-virágra szál-
lott . . . A fiu s a leány nyomában voltak. Sok-
sok vadvirágot tapostak le, hisz értékesnek
igérkezett a zsákmány. És már-már elérték, de
a pajzán fiu megbotlott s végigterült a földön.
Az aggódó leányka pedig hozzásietett és segí-
tetts neki feltápáskodni. Arczuk összeért és
lopva megcsókolták egymást . . . A fiu a leányt
átölelte tartotta s a klastrom felé néztek . . .

És a komor, sötét zárdá olyan volt ott a
virágos mezőség kellő közepén, mint valami
óriási kripta.

Az apácák kimeresztve tágra nyílt sze-
müket, szinte mozdulatlanul állottak az ab-
laknál.

Arczukon végigfutott a vérhullám. Össze-
néztek . . . Czeczilia a szerelmes párra mutatva,
rekedt hangon mondta:

— Künn az élet! . . .

S a másik sóhajtván ismételte:

— Künn az élet! . . .

A nap bucsut intett s a hegyek felől jött
a sötétség. A csendes szellő pedig vitte-vitte
tova a virágok himporát. És a piros pipacs, a
szende kis nefelejts fejecskejüket hajtogatva
sugdostak:

— Az élet: a szerelem! . . .

Hóvihar.

Sátoraljaihely, jan. 2. Tegnap
este óta itt és a vidéken óriási hóvihar
dühöng. A közlekedés teljesen megakadt.
A környékekkel minden forgalom szünetel.

Megszökött vizsgálati foglyok.

Pécs, jan. 2. Az ügyészség börtön-
néből az éjjel nyolcz vizsgálati fogoly
megszökött. Áttörték a börtön falát és
ugy menekültek el, de nemsokára sike-
rült őket elfogni.

Az orosz forradalom.

Letartóztatott diákok.

Lemberg, jan. 2. Ide érkezett jelen-
tések szerint Kievdn 200 diákot letartó-
ztattak. Az elfogottak száma eddig két-
ezerre rug. Köztük van Golden Eszter
doktor, a híres szocialistavezér is.

Moszkva csendes.

Moszkva, jan. 2. A rend itt telje-
sen helyreállt. A zendülők közül sokat
megöltek, a többi föltétlenül megadta
mágát.

KÜLÖNFÉLE.

— Szápary Pál gróf bucsuja.

Szápary Pál gróf ma délelőtt ájtott Abbáziából
Fiuméba és a kormányzóság tisztviselőktől
elbucszott. A kormányzói teendőket Gád
Tibor dr. miniszteri tanácsos, kormányzó-
helyettes fogja végezni.

— A tengerészeti hatóság új fő- nöke.

Mentsik Ferencz dr. min. tanácsos, a ten-
gerészeti hatóság ujonan kinevezett főnöke,
holnap, szerdán érkezik Fiuméba Wimmersperg
Frigyes báró miniszteri osztálytanácsos kísé-
retében. Mentsik Ferencz dr. még a holnapi
nap folyamán átveszi Hajnal Antal miniszteri
tanácsostól, a tengerészeti hatóság ideiglenes
főnökétől hivatalát.

— Déri Jenő az Operaház tagja.

Déri Jenő, akit mint Szendrei színtársulatának
első tenoristáját fumei közönségünk is jól is-
mer, értesülésünk szerint a napokban írta alá
a szerződést a Magyar királyi Operaháznál,
amely a jeles művészt három évre az első
magyar dalszínházhoz köti. Déri egyike azok-
nak a nagyon is gyér száma magyar éneke-
seknek, akik a legnehezebb klasszikus szere-
pekben is dicséretesen állják meg helyüket s így
a Magyar királyi Operaház, amelynek Déri
egy izben már tagja volt, kitünő művészi erőt
szerzett vissza.

— Eljegyzés. Tóth Lajos, helybeli m. kir.
posta- és táviratist, eljegyezte Szilveszter-
estéjén Glavan Mary kisasszonyt Szusákon.

— Földrengés. Ma hajnalban 5 óra
után rövid ideig tartó gyöngé földrengés volt
Fiumében érezhető. A földrengés, ugy látszik
Horvátország nagy részére, az egész Dunán-
tutra, az osztrák alpesi tartományokra és az
isztriai partvidékre is kiterjedt. A rengés éj-
szakkelet-délnyugati irányu volt és többé-
kevésbé erős hullámos lökésekben volt érezhető.
Legerősebb volt a földrengés Zágrábban, ahol
hajnalban 5 óra 29 perczkor tíz másodpercig
tartó erős rengést éreztek. 1880 óta nem volt
ilyen erős földrengés Zágrábban. Sok épület

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13.

tetes kárt szenvedett. Az érseki rezidenciában megrepedtek a falak; a leánynevelő intézet tetőzetére két tűzfal omlott, mely beszakította a tetőt; az államvasut palotáján s a székesegyház homlokzatán veszedelmes repedések támadtak. — Horvátország területéről máshonnan is jelentenek földrengéseket, így *Stupicza*, *Károlyváros*, *Kapronca* és más városokból. — *Pécsről* táviratozzák, hogy reggel félkilenczkor ott is földrengés volt, de kárt nem okozott. — *Nagykanizsáról*, valamint *Barcsról* és *Letenyéről* szintén földrengés híre érkezik. — *Grácsból* azt jelentik, hogy ma reggel ott és az egész környéken, különösen pedig *Cilliben*, *Marburgban* és *Römerbadban* erős földrengés volt — *Poládból* érkezett jelentés szerint ott is földrengést éreztek ma reggel.

— **Nagy vagonexport Argentínába.** A győri Magyar vagon- és gépgyár-részvénytársaság megrendelést kapott Argentínából 300 tehervaggonra, amelynek értéke egy millió frank. A vagonok hajórászállítását *Schillingerek*, a gyár egyik osztályfőnökének vezetése alatt Fiumében megkezdtek. Az *Orient* ragasú gőzös és az Osztrák-amerikai hajóstársaság *Ludovica* gőzöse fogja a vagonokat Argentínába szállítani. A győri Magyar vagongyár-részvénytársaságnak ez nem első külföldi sikere; az elmúlt évben is Egyiptom részére szállított nagyobb megrendelést.

— **A helybeli papirgyár újjászervezése.** Közölték már a lapok, hogy az Első Magyar Papiripar Részvény-Társaság egyesül a fiumei Smith és Meynier-féle papirgyárral egy közös részvénytársaság formájában. Ertesülésünk szerint a bécsi Unio-bank közbejöttével megtörténő fúzió daczára mind a két gyár megtartja formális önállóságát és a műszaki vezetés különálló marad (amint az másképpen el sem képzelhető). Az anyagbeszerzést, eladást és kereskedelmi vezetést központosítva kezelik.

— **Hajók forgalma.** Kikötőnkbe érkeztek: *Tizza* Adria-gőzös Marseilleből, különféle árukkal; a *Memnon* angol gőzös New-Yorkból juttával, amelynek egy részét Triesztben szállították partra, 2000 bált pedig kikötőnkben, a Riva Szápáryn raknak ki.

— **A Fiumei Atletikai Klub közgyűlése.** A Fiumei Atletikai Klub ma este tartotta tisztújító közgyűlését a *Hirth-féle* Magyar Vendéglőben. Másodelnökké *Morini* Salvatoret, alelnökké *Springer* Somát, titkárrá *Schön* Dezsőt választották meg. Választmányi tagok lettek *Diamant*, *Fonda*, *Fürst*, *La Guardia*, *Lóte*, *Matiaszko*, *Polits*, *Schönmann*, *Singer* és *Steiner*.

— **Hamis utlevelek.** A rendőrség egy éber szemű detektívje napról-napra fedez fel a kivándorlók körében hamisított vagy más névre szóló utleveleket. Ma *Szabados* János 21 éves abauj-tornamegyei, nyiri lakosról és *Sztruharik* József 27 éves péterrévei lakosról derült ki, hogy idegen névre szóló utlevéllel akartak Amerikába hajózni. A rendőrség 2—2 napi fogházra és 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte őket.

— **Asszony kell Kanadába.** Kanadában kevés az asszony, helyesebben az eladóleány. A „Far West” legényemberei, akik szeretnének megházasodni, keservesen panaszkodnak a dolgok e keserves állapotán. Most az Újv hadserege vállalkozott arra, hogy elosztja azt a nagy különbséget, amely a kereslet és a kínálat között van. Berendezett egy közvetítő-irodát, amely Európából hajószámra fogja kiszállítani a főköthő alá vágyó fiatal leányokat és vigaszt szomjazó özvegyeket.

KÖZGAZDASÁG.

Az 1905. gazdasági év.

II.

A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság most befejezett tizenötödik üzletében kiemelendő esemény a társaság alaptőkéjének felemelése 5 millió koronáról 12 millió koronára, mely két ízben való részvénykibocsátás útján teljes sikerrel bonyolított le s ennek folytán az év zártakor e vállalat a 3 milliányi tartalékok beszámításával együttesen 15 millió koronányi saját tőkével rendelkezik, úgy hogy a jelentősebb pénzintézetek sorában is számottevő tényezővé lett. A társaság fejlődését pénzeszközeinek eme jelentős növekedésén kívül az összes üzletágak kedvező menete is tanúsítja. A banküzlet terén alig néhány év előtt megkezdett tevékenység a múlt évben már széles alapot nyert és pedig nemcsak a folyó banküzlet terén, hanem egyes pénzümveletekben és alapításokban való részvétel is, aminek példájául említhető, hogy a társaság nyerte el *Fiume város négymillió kölcsönügyletének lebonyolítását* s résztvett több szindikátusban is, valamint több külföldi bankintézettel együtt, ipari és kereskedelmi vállalatokat alapított. A társaság váltóüzlete a legközelebbi napokban nyílik meg. A gépiüzlet ezidén minden eddigi adatot felülmúló eladási forgalmat eredményezett, mert a kevésbé kielégítő belföldi üzlet mellett a kivitel igen nagy mértéket öltött s nevezetesen Romániába a magyar gépek ez idén elsőrendű helyet foglaltak el; az oroszországi viszonyok nagy mértékben hátrányára voltak az ottani gépeladások lebonyolításának. A déligyümölcs-üzlet menete változatlanul kielégítő, a szárított déligyümölcsök forgalmában pedig jelentős növekedés tapasztalható; hasonló fejlődést mutat a társaság cserzőanyag üzletének forgalma is, jóllehet az oroszországi viszonyok ezt az üzletágot is befolyásolják. A kiviteli üzlet terén ugy a hazai cikkek exportforgalmának növelése, mint számos újabb fogyasztópiac megszerzése tekintetében az elmúlt évben is kedvező eredmények konstatalhatók, amennyiben meghaladja a 15 millió korona értéket ama magyar iparcikkek mennyisége, melyet a társaság a hazai ipar legkülönbébb ágazataiból Keletre közvetített. A társaság sóüzlete a hazai sókereskedelem igényeit úgy az üzleti alapon nyújtott hitel segítségével, valamint a forgalom gyors lebonyolításával az elmúlt évben is kielégítette. Az iparsó adminisztráció adatai ismét növekedő eredményeket tanúsítanak és a társaságnak e téren való tevékenysége folytán ez idén is közel 300 hazai iparos nyerte el újabban az iparsó-kezdmény jogosságát. A sókivitel terén megleltendő eredmény, hogy a Bulgáriába irányuló sóforgalmat nemcsak növelni, hanem hosszabb időre állandósítani sikerült, míg az Oroszországba való kivitt a társaság egészen ujonan szerzte meg a magyar sótermelés javára. A mindemez eseményekkel záruló üzleti év pénzügyi eredménye is mindenképpen kedvezőnek mondható.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank. A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank az igazgatóságának a folyó banküzlet gondos fejlesztésére irányuló céltudatos működésével, a mostoha viszonyok daczára, teljesen kielégítő üzleti eredményt ért el. A folyó üzlet fejlődését mutatja a lényegesen megnagyobbodott üzleti forgalom és a bank üzletfelei számában beállott öröndetes gyarapodás. A kamatüzlet az év utolsó hónapjaiban a kamatláb felemelése és a tartós pénzügyi szűkösség következtében nagyobb jövedelmet adott, miáltal ezen üzletág össz-eredménye kedvező. Az elmúlt esztendő folyamán az intézet Budapesten két új főközletet

nyitott (az új tőzsdeépületben és az Erzsébet-köruton) s így jelenleg saját czége alatt a fővárosban és a vidéken nyolcz főközletet tart. Ezenfelül közreműködött egy temesvári és két zágrábi pénzintézet alapításában. A jelzálog-üzlet a lefolyt esztendő első felében kielégítő módon fejlődött s bár a második félév annak mögötte marad, a kölcsönállomány mégis hat millió koronával emelkedett. A bank az elmúlt üzletév folyamán 225 millió korona belföldi és 95 millió korona külföldi váltót számított le; az év végén a lombard- és reportüzlet állománya 36 millió korona, a betétek összege 68 millió korona volt; az összforgalom a tavalyival szemben kerek egy milliárd koronával gyarapodott s így 8 milliárdot tett ki. A Fővárosi Közraktárnál az első félév kedvező üzletmenetét a második félév állandóan alacsony raktárállománya hátrányosan befolyásolta s így az eredmény a tavalyit nem éri el. Az áruosztály, az áruelőleg- és lombardüzlet intenzív fejlesztése folytán, a tavalyi esztendőnek megfelelő kedvező eredményt nyújtott. A többi üzletágat a várakozásoknak megfelelően fejlődtek s igen kielégítő nyereséggel zártak.

A Fatermelő Részvénytársaságnak, amely Fiumében is teleppel bír, üzleti forgalma bródi fűrésztelének kibővítése folytán jelentékeny haladást mutat. E telep munkaképessége megkétszereződött és ugy a tölgyfa-üzlet, mint a puhafatermelés igen kedvező eredménnyel járt, aminek folytán a társaság a lefolyt üzletévre megfelelő leírások után a múlt évben fölemelt alaptőke után is hét százalék osztalékot fizethetett.

+ **A la-platai hajójáratok szaporítása.** Az *Adria* és a *Lloyd* már évek óta a Fiume-, illetőleg a trieszt-brazíliai viszonylat forgalmának élénkségére való tekintettel, a szerződészerű 12 járat helyett 16 járatot tartottak fenn. Azonban az utóbbi időben kereskedelmi köreink élénk érdeklődést tanúsítottak a La-Plata államokkal való forgalom, különösen Montevideo és Buenos-Ayres kikötők iránt. A két hajózási vállalat átértette e forgalmi viszonylatoknak kivitelünk és behozatalunk szempontjából való kiváló fontosságát és a folyó év tavaszán elhatározták, hogy a kísérletképpen még a folyó évben 3—3, összesen tehát hat járatot a La-Plata államokig ki fognak terjeszteni. A kísérlet bevált. A la-platai közvetlen hajózási összeköttetés szaporítása által a forgalomnak még élénkebb fejlődésére számíthatni, miért is az *Adria*- és *Lloyd-társaságok* elhatározták, hogy 1906-ban Braziliába összesen 18 járatot indítanak és ezek közül 12 járatot Buenos-Ayresig meghosszabbítanak, a szükséghez képest Montevideo kikötőjének érintésével.

— **A trieszti áruszállítás megszűntetése.** *Triesztből* jelentik, hogy a déli vasut igazgatósága közhírré tette, hogy a podgyász sínpar és a barcolai rendezőpályaudvar tulszofalása következtében beállott fuvarok miatt, melyek esetleg a fennmaradt áruk forgalmának teljes megakadás vonhatnák maguk után, december 13-ikától az összes áruforgalmat Trieszt felé, e közhírré-tétel visszavonásáig beszünteti, épp úgy, mint a trieszti cs. és kir. államvasutak szabad kikötője. A már felvett és elküldött áruk az elküldők rendelkezésére bocsátatnak. A gyorsárúknak, élő állatoknak, sörnek és könnyen romló áruknak felvétele megmarad.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

„A Tengerpart”

a fiumei állami és magántisztviselőket továbbra is azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

Őszi és téli ujdonságok ! !

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlő-
szobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, pré-
mek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban
egyedül **WEISS M.** cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIESZT, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem,
bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztük, csipkeárak,
szőnyegek, nyakravalók és mindennemű dísz tárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!
Mennyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállítatnak.

Leszállított árak ! !

Ujdonságok !
Játék-diszmu és iparművészeti
tárgyakban.

Gramophonok és Phonografok
részlet fizetésre is.

Reich Sándor

Fiume Corso — Casa Tiring.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkéretik a t. cz. közönség, a bronz és tera-
cotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem
kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

**Kiváló alkalom ajándékok vásár-
lására.**

Első fumei magyar
szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó
munkát a legjutányosabb árak mellett
Szigoru pontosság és kiváló szakértelem
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.

Legjobb és legszebb karácsonyi ajándékok.

Férfi-, női- és gyermekczipők

legkitünőbb és legtartósabb anyagból. — Legfinomabb és legelegánsabb kivitelben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

a világ leghiresebb münchengräzti czipőgyár raktáránál.

RABENSTEIN RUDOLF

Via del Governo 10. FIUME Via del Governo 10.

Czipők mérték szerinti.

Amerikai czipők.